

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi berház, 1. emelet.
Kiadóhivatal: Kadal József könyvnyomdája, hol az előfizetéseket és hirdetéseket felvetetnek.

Felölős szerkesztő és lapfőlapados:
Dr. Lemberger Armin.
Főmunkatárs: Schön Odón.

Előfizetési árak
Égészve 5 frt., feleve 2 frt 50 kr., negyedévre
1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetéseket jutányosan számítatnak.

A gyermekek egészsége.

Szeles e hazában mindenütt, majdnem minden városban járványosan pusztító vörheny és a kanyaró. A székes-főváros bezáratta 4 kerületének iskoláit, nálunk a közegészségügyi bizottság atalakkul járványbizottsággá és a múlt héten napról-napra néhány gyermeket hantoltak el. Most midőn e sorok írónak, a betegség a város a legkülsőbb részekben mint gyűrű övezi és biztosra vehetjük, hogy a betegség a város belsejébe is elér és akkor az iskolásokra kerül a sor, azokra, kiket a szülők félve, aggodva bocsátanak ilyenkor hazulról az iskolába. Valljuk be, hogy sok tekintetben jogos ez a félelem, mert be lehet bizonyítani, hogy gyermekek a fertőző betegségek csirái sokszor az iskolából vitték haza. Sokszor, majdnem mindig ki lehet mutatni a betegség terjedését az iskolában azon hézagokon, melyek a padokban a hiányzóknak folytán támadnak. Meglehet mondani, hogy melyik gyermek hozta az iskolába a bajt és sokszor kétségen kívül meg lehet állapítani, hogy az osztályban az első megbetegedett gyermek valamelyik kisebb testvére ragályos betegségben szenvedett és tőle huzzották be az iskolába. Ennek pedig sokféle dolog az előidézője. A legártalmatlanabb ok az, ha melőtt a szülők észrevetkék volna, a betegség az iskolában már elterjedt. De sokszor van rá eset, legkivált a kanyarónál, bárányhimlőnél, hogy orvost sem hívatnak és az egészséges, de fertőzőült gyermek iskolába küldik és ha a gyermek el nem szólja magát, hogy beteg

van a háznál, bizony a fél iskola belebetegszik nem csak a kanyaró a tanításnak. Arról pedig ne is szóljunk, hogy mennyi gond, költség és sok más baj származik ebből a szülőkre. De van arra is eset, hogy a szegény szülő azért küldi az egészségesen maradt gyermekeket iskolába, mert otthon hideg a szoba, a gyermekek fáznak és az anyai szív gyenge, nem tudja nézni hogy didereg gyermeke s kész a baj. Arról pedig mit szóljon a tanító, ha a szülők az orvosi tilalom dacára elküldik a még nem beteg gyermeket a beteg mellől az iskolába? Pedig már ez iskolai évben is volt rá eset. És hogyan védekeztek a család, ha egyik másik a házba járó szolgálatot levő egyén házában van beteg?

Ez utóbbi eset ellen tenni alig lehet, mert nincs alap, mely a keresetnélküli családfenntartót kárpótolná és nem lehet neki biztosítani existenciáját arra az időre, midőn más dolga után járhat. De meglehetne akadályozni a betegségeknek az iskola útján való elterjedését egy módon u. i. ha az orvosok a fertőzőbetegségeket nemcsak a vendéglátásnál jelentetnek be, hanem az iskolákban is. Tudja meg a tanító, hol van beteg és tartsa távol az azon házból jövőket addig, míg orvosi bizonyítványt nem hoznak. Hogy ezt hogyan, mi módon látnak el, az nem lehet e sorok czéja, de azt hiszem hogy nem ütköznek nagy akadályokba. Pedig az ügy megerdemli, hogy költséget és fáradságot nem kimélve, végrehajtsák, mert városunkban a gyermekek halandósága nagy és az iskolákban most érzik az 1890-93-iki diphteria járványo-

kat. Amely osztályokban 1891—2-ben 70—80 tanuló volt, most aig van 50 növendék. Hová jutunk így?

Eme kérdéssel szorosan összefügg egy másik kérdés, az iskolaorvos kérdése. Azt hiszem nem csalódom, állítván, hogy városunkban egyetlen népiskolának sincs orvosa. Pedig ki vonhatja kétségbe ennek szükségét? Hány eset van, melynél a helenként egyszer megjelenő orvos óriási hasznára válnék egyeseknek és az összeseknek? Nem igen esztétikus dolog felsorolni az eseteket, melyekben az orvosa szükség van, már csak azért sem, mert a gyermekek szülők sokszor szeretnek keserves tapasztalatot azért, mert nincs iskolai orvos, aki az osztályokat hétről-hétre végig járná és megtenné a szükséges intézkedéseket. De az is lehetséges volna, hogy az iskola orvosa ellátogatna olyan szegény beteg gyermekekhez, akikhez nem hívnak orvost és sok esetben lehetne megmenteni egy-egy gyermeket a haláltól, egész iskolákat az epidemiától és egyeseket attól, hogy rájuk ragadjan olyan betegség, mely az erősebb idegzetűt is megdörzti.

Ne mondja senki, hogy nincs erre pénz, mert a legbecesebb kapitalis a növekedő generáció, melyért áldozni kell, hogy felnövekedvén, ez is áldozni tudjon.

Gondolkodjanak az iskolafenntartók erről és gondoskodjanak minél hamarabb iskolai orvosokról.

Lengyel Manó.
tanító.

TÁRCZA.

Távol csillagok.*)

Hüba vívódnak
Drága, szép kedvesem!
Nem értjük mi egymást,
Nem értjük soha sem!

Távol holgy egymástól
Két csillag az égen,
Ragynak egymásra
Fürödnek a fényben.

De azért a távol
Nem közelíthető —
Két csillag az égen
Össze soha se jó.

Igy a mi sziveink
Sohsem találkoznak,
Egymás fele mindig
Epedőn ragynak.

A Marsnak körében
Egyem a hős magány —
Te syren otthon vagy
A Vénusz csillagán!

Varsányi Gyula.

A főhadnagy barátja.

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Mindjárt az első napon az egész ezrednek kedvence lett a kis Borontai önkéntes. Mikor odalépett az ezredparancsnok elé és pár nap előtt kelt érettségi bizonyítványával a kezében, felvete-

let kérte az ezredbe, — meg a kemény katona arcán is melábus mosoly futott végig. A ridg, tábortáborában mintha meleg napsugarakat hozott volna be ez a leánykezi, selymes barna hajú gyermek, kinek agra fölött bajuszok meg nyoma se látszott ugyan, hanem sötétek szemében ott esillámlott már az elzártság, hogy minden pillanathoz kész életet adni a hazáért. Háborus időben pedig csak azt keresik. Egész zseblőnkjéket keztek az iskola padjairól toborzott gyermekekből s most nem kerdezték az orvost, vajon bevaló-e? A ki csak jelenkezett — éretnek tartott a halála . . . a hazáért!

A kis Borontai maga jött a parancsnok elé s még az nap felvetett a X-ik ezred tisztikárába, mint önkéntes.

„Vajon melyik felsőbb leányiskola padjában ül az kis lány, akihez e nehéz sobják szállnak?” enyeleget az újonczsak a tiszték. Az önkéntes nem felelt, csak melábus mosolyal nézett a dalias Hunyár főhadnagra, az egyedülre, a ki nem ingerelte őt rozsás agra, vagy mela tekinteti szeméi miatt. Nem, inkább mindjárt az első napon oltalmába vette, ezt az „anyatlan gyermeket” s a Hunyár főhadnagy tekintélye oly nagy volt, hogy kedveért a többi is beozogtetni kezdte a kis bajtársat.

Es esodáltra melton, ez a büszke esendes katona, ki valamenyien tisztelték, de senki sem szeretett, első perczöl fogva helyő barságot küntül a kis Borontaival. Soha ezental külön nem látták őket s megható volt a gondosság, a mivel a főhadnagy igyekezett a háború sanaryusáit kis barátjának megkönymiteni. Ha zivatar keletkezett, saját kőpenyét is reá borította s hosszú lovaglások előtt, saját paripáját adta alája, mely urat ismervén folyton mellette maradt és így mindig szem előtt tartotta kis vedencét.

Hunyár Elemérről sokat beszélnek a tiszték egymás között. Okot szolgáltatott erre magába vonult élete es folytonos melábus kedélye által. Voltak, akik ezt reménytelen szerelemmel tulajdonították es tudni vélték, hogy Hunyart otthon, a Bácskában egy szegény árvalány menyasszonya siratja, a kit nem vehetett el, mindkettőjük szegénysege miatt. Haragudtak a modor miatt reá, amivel minden barsáság közöledést távol tartott magától.

Részvétnék, vagy szeszélynek vették, most hírtelen keletkezett barsátságát a kis Borontaihoz. Sokat nem tárgyalhatták, mert a közeledő összejözüös annyira elfoglalta kedélyeiket, hogy minden csak fontosságú eset felett nem vesztegettek sok szavát.

A hadtest mind közelebb vonult az ellenséghez. A táborban feszült, majdnem örömetlen várakozással lesték az összejözüös napját. A hátor katonák kedélyeik izgatottságát vidám jókedvvel igyekeztek palástolni, melyből mindig előretört a meghatottság. Mikor a riadó megfújták s a várva-várt ütközet perze elérkezett, a kis Borontai önkéntesre sok bajtársi figyelem fordult. „Ugye jobb lenne most az édes mamánál?” kérdeztették a sápadt gyermeket. S a gyermek-katona hírtelen kardjához kapva, valami vegtelen keserű elszantsággal a hangjában, kiáltotta: „A haláltól nem felek!”.

Szemben az ellenséggel is bátran állott az önkéntes. Ott barozott a hős Hunyár mellett s ina a borzasztó esatattüzben ereje elakarta hagyni, barátja arzaba tekintve, új bátorságot merített. A főhadnagy mereven, mintegy crezából öntve ült lovan. Egy arczizma sem rándult meg a körülte süvöltő golyozapor közepette.

Hidgyere csak akkor hagyta el, mikor egy a halált osztó golyók közül Borontait érte. Sziven

*) A költő által rendelkezésünkre bocsátott műtárgy a jövő év elején megjelenő kötetből.

A városi pótdó emelése.

(Sic.) Alig pár nap választ el minket attól a naptól, hogy a törvényhatóság közzéjeli foglalkozni fog a köllésgeviselés javáhatall és az e tárgyban a pénzügyi bizottság által kidolgozott e laboratummal.

Ez időszent meg nem vagyunk elege jó tájékozva azokról a módosításokról, melyeket a pénzügyi bizottság javaslataiban a köznyilván ele fog terjesztjen, de szükségesnek tartjuk a felszólalást ilyen fontos, városunk minden egyes tagját érintő ügyben, hogy tőlünk telhetőleg hozzájáruljunk ahhoz, miszerint polgárunk a városi pótdó tulságos emelése által nagyobb mértékben ne terhessenek. Nem akarjuk ezen felszólalásunkat meg adig sem halasztani, míg a köllésgeviselés a pénzügyi bizottság és a tanács javaslata kapcsán előtöklik lesz, mivel könnyen előállhat az az eset, hogy a módosított köllésgeviselés csak egy két nappal a köznyilván kihűlése előtt kágyk a törvényhatóság tagjai kezébe, hogy azok azzal komolyan foglalkozni, azt behatóan tanulmányozni lehetnek lesznek. Vagy előfordulhat az is, hogy a köllésgeviselés pontjait csak szabályrendelet módosításánál láttuk. Annak idején nem tuduk eléggé körültekinteni azt az eljárást, hogy egy körülbelül 40 tárgyval agyongyörtött és tulságosan köllésgeviselés ele oly fontos ügyet, mint a nyilván a városi szabályrendelet módosítása, előzetes kiemutatás, szetosztás és megismertetés nélkül terjesztettek és fogadtattak en bloc el. Reméljük azonban, hogy ez ezáltal nem fog bekövetkezni és a köllésgeviselés a pénzügyi bizottság és a tanács javaslataival egyetemben meg idejében fog a bizottsági tagoknál megbeszélteni, hogy azok azt alaposan tanulmányozhassák és legelőbbi felkísmerítéki szerínt hozzászólhassanak.

Ami a pénzügyi bizottság eddigi működéséről kizsárvárgott, abból kitűnik, hogy az derekasan oldotta meg feladatát, mivel minden igényketoze arra irányult, hogy a városi pótdó ne emelőkös, vagy ha az meg is szükségesse és előírható lenne válnék, ne többel mint 1-2 százalékkal, ami még csak 1500-2000 forint újabb telér kióvást jelentene.

A most tárgyalandó köllésgeviselés, minden egyes tényezőnek, minden egyes bizottsági tagnak oda kell irányítania összes figyelmét és tevékenységet, hogy minden egyes kiadás tételnel, amelynek csak lehetséges, az összeget redukálják és minden egyes bevételí forrástí mint inkább emeljenek. Hisszük, hogy ez nem lesz olyan nehéz, mivel amnyí sok tétel között, mindenesetre akadni fog olyan is, melyek a deficit csökkentése céljából módosíthatók. Mindenkinek arra kell törekednie, hogy az anyag is igen magas pótdó lehetóleg keveset emellessék, mert pangó közgazdasági viszonyaink közepette a legesekélyben emelés is erószethet több képsérel. Fel kell kutatni a legkisebb, a legelőrtelhetőbb jövedelmí forrást is és ott ahol csak lehet, igazi gazdaságkös és ezelszeri beosztás által a köllésgeviselés javítani.

A közlegelők a városnak tudomásunk szerínt

találva, hangtalanul esett volna le lováról, ha Hunyár fel nem fogja s egy hirtelen rántással nyergebe nem emeli, így harezott tovább, egyik karjában merevódi kis kedvenczet tartva, valami demóni kihívó tekintettel osztva s -- várya a halált.

Egy óra elődélte előtt, a tábóri kohzáznál lovas állott meg s az odaszótt ózredorvoskös gyenge hangon sugta: Megsebesítötm doktor, tudom, meg kell halnom . . ." Mikor a hordaygya tettek és elakarták távolítani karjából a holt kis önkentest, Hunyár a haladókkö sokszor esodás erejével szorította magához Borontást és eslekkö hangon mondotta: "Váryatok! . . ." Rövid pár percz múlva velem együtt küldheték a halottak közé. . . ." S az orvosnak nem is volt szükségö fizetés vizsgálásra. Csak azt esodálta, hogy ilyen sebélly hogy ehetett meg a főhadnyag.

Mikor a tábóri lelkes odajött, hogy a haladóknak az utolsó kenetet nyújtsa, ez intett, hogy nem akarja. Hanem megragadta a lelkes öyeröl lecsingölő feszületét és eréje végső megfeszítésével hörgözte: "Esküdjél meg; . . . esküdjél meg a szüzanyá szent nevére, hogy a halálban sem várszlatok el föle, . . . hogy a sírban is mellem tesztek!"

Megilletödvé intett ígert a lelkes és szemei mintégy kerdezní látszóttak hogy, ki ez? Kicsodát ez neked, hogy meg a halál küszöbén is csak reá gondolsz?"

A haladókkö mintha megértette volna a kerdest, Arczán búbjagos túlvilági mosoly derengett át s hangja, mely mintha az elszálot lelek szárnyesatogassa lett volna, — ehalón suttogta: "A menyasszonyom! . . ."

Miria.

évente 600 frtot jövedelmeknek. Erteke azonban a közlegelőknek megközlöti a 100,000 forintot. A jövedelmek tehát 0,6%. Mint azt egyik cikkünkben már kifejtettük a város közönsége igenyenek kielegítöese elegendö a közlegelök egy harmad része is. Ha már most a feleslegessé vált hrt haradmot, vagyis mintegy háromszáz katasztrális holdat parcellázva eladnák, annak holdját csakis kétszáz forinttal számítva, megis körülbelül 60,000 forintból jutna a város. Ezen összeg, ha az adósság 1/3 részöesére fordítanék mindjárt oly megakartatási eredményre, mely a pótdóban egy pár százalek javulást hozna létre.

A mi városunk pénzügyi viszonyai nem olyan rosszak, mint azt elhatolni szeretnek akkor, hogyha arról van szó, hogy a város valamely áldozott hozzon és nem olyan szomorúan, mint az az első pillanattal féltéles vizsgálásnál és a 105,000 korona deficit feltöltésénél fászták. Igen sok jövedelmí forrás nincs köllözög kiakuzva és kelö körültekintés mellett tetemesen fokozható lenne, viszont igen sok tételnel lehetne megakartatások eszközölöni, amelyek, hogy ezáltal a bizottsági tagokra a szükkeltség vádját reá lehetni fogni.

Ökvetlen önk kell törekedni, hogy a deficit minél kisebb számará korlátozassék, mert hova fogunk jutni, ha a pótdó egyet emeljük, a város közönségének vallára mind újabb és újabb terhek rovatnak, az általános viszonyok pedig napról-napra rosszabbodnak. Ha arról volna szó, hogy akkor emellessék a pótdó, a midön valamely produktív intézmény létesítöese, melyből az egész közönségre haszon harambánk ezt megvárjuk, akkor mi azt egy szóval sem fogjuk ellenözni, de ha a rendes köllésgeviselési mörben emelöknek a kiadások amnyira, hogy azt csak pótdóval lehet fedezni, akkor ökvetlen kell, hogy szemel-szálljunk ezzel az iránnyalatt és a törvényhatósági bizottság minden egyes tagját büszkünk, hogy keresztönek és találgatnak utat és modot arra nézve, hogy ezen túlkadások magából a város rendes jövedelméböl fejlenék fedeztetö.

Helybeli és vidéki hírek.

Törvényhatósági közgyűlés. Baja város törvényhatósága f. hó 28-án tartja rendes közgyűléset.

Korcsolya-egylet. A régi korcsolyaegylet fel-támad halálától. *Somogyi Emil* ure az erdem, hogy a teli idény békéllyal e kedvelt sportnak állandó jelgályát és biztos hajléköt igyekszik szerezöni. E tárgyban f. hó 17-én bizalmas értekezést volt, a melyen elhatározták, hogy az egyet újraszervezése végett f. hó 27-ére, jöve vasnapra, közgyűlést hívnék egybe. Együttel egy ötagú bizottságot küldöknek ki azzal a megbízással, hogy egy mesterséges jelgályára alkalmas helyet szemeljen ki Minden városközönség szerínt a város-területen fog megállapodás törtönméi és a városi tanácsot fel fogják keröni, hogy az ifjúsági játszóteret céljaira egybegyűjtött 250 frtot engedje át a korcsolyaegyletnek, minek elövenben az egylet a korcsolyapályát az ifjúságnak játszóterül adna át, mi által a korcsolyapályá és az ifjúsági játszóter kérdése együttes kedvöz megoldást nyerne. Az egyletnek mintegy 300 frtyai vagyona és a fentebbi 250 frt azután elegendö volna, hogy az egylet hozzálasson a regeneráció müvehez, egy mesterséges jelgályra és egyelőre egy fűtött fahóde felállításához.

Örömmel üdvözöljük a mozgalmat és hisz-szük, hogy városunk sportkedölei azt lelkesen fogadják karölti.

Casino estely. F. hó 26-án szombaton este 8 órakor a Casino estely tartt, melyen Berczázy Gyuláné urölgy, Melles Ann és Schwarcz Iren kisasszonyok, Csavajcz János és Dr. Schlieszer Armin urak fogtak közremöködni.

Esküvö. *Hoffenreich Károly* *Konstantin* az "Üdvözítöhöz" czimzett helybeli gyögszerés tulajdonosa keddén esküszik örök házasságot *Reich Bella* kisasszonynak Kalocsán. Tartós boldogság köss, ruzsa a frigyét.

A bajai kereskedö ifjak egyletének ez év nov. 12-én megtörtént felavató estelyen felállítotték: *Reich Vilmos* 2 frt, *Schwarcz József*, *Pollák Illes*, *Dr. Bruck Samu*, *Reimer Sándor*, *Lukács Gyula*, *Reich Gyula*, *Somogyi Emil*, *Ehrlich Andor* *Göröta*, *Rosenberg Jakab* 1 - 1 frt, *Bruk Pál*, *Szűcs Ödön*, *Dr. Fischel Zsigm.*, *Haltás Bela*, *Grimstern Armin*, *Fischer Bela*, *Berndorfer Ede*, *ifj. Welisch Geza*, *Schönstein Sándor*, *Kazal József*, *Fischl N.* 50 - 50 kár., *Schöb Gyula*, *Brust Adolf* N. X., *Erdös Jakab* 40 - 40 kár., *Koch Armin* 30 kár., *Strausz Dező* 20 kár. Összesen 18 frt 60 kár. A felállításert az egylet ez után is közzönetét fejezi ki.

Az első színi előadás. Deak Péter tarsulata hetfön kezdti meg működését Zomborban Echezarynak: "Örült-e vagy szent?" czimú színmüvevel.

Elömlöklati engedély megadása. A kereskedölemlöki miniszter *Gérier Miklós* és *Grossmann Vilmos* építési vállalköz budapesti lakosainak, a magyar kir. államvasutak Halas állomástól *Jankovác*, *Melykút*, *Tataháza*, *Bacs-Almás*, *Bacs-Madaras* és *Katymár* községek örösítésével a baja zombor újvidéki vasút Sztanisles állomásáig vezetendö közömdönny, rendes nyomtatóságu helyierdeki vasutvonalra az 1898. évi november hó 1-én kia-

dott ömlöklati engedély érvényét a m. kir. államvasutak Kiszallas állomástól Melykút és a baja zombor újvidéki helyierdeki vasut Rigóczya állomástól Katymár terjedö vonalakra való ki-terjesztés és keskeny nyomtávra leendő tervezés tudomásul vétele mellett, a lejárattól számított egy év tartamára megadta.

Merénylet egy hajós kapitány ellen. Keddén a deli órákban veres merénylet színhelye volt *Mohács* a Magyar folyamhajózási r. t. hajójának kikötöhelyöl szolgáló álsó-rakpart. A merényletet a "Kinizsi" nevü vontató-gözös szakácsa, *Musza Matyas* követte el saját hajóparancsnoka, *Fischer Sándor* ellen. Az által tétlöl a kövözetök részleteket közölhetjük: *Fischer Sándor* nemcsak a M. F. T. B.-nak egyik legelőkeltesebb és legközzöttebb kapitányá, hanem a hajószemélyzetnek kedvelt és szeretett főnöke is. A hajón nyájas modorert mindenki tisztelte. De ö is kedvelte a személyzetet; eszám a szakács, *Musza Matyas* iránt nem indult jóindulattal lenni; illetlen magvaszeleto, örösökös madóra, tisztességtelen öjárása sohogy sem tetszettek neki, s ezért nem egyszer intette, hogy térjen a jobb útra, hagyjon fel a folytonos ivással. *Musza* az jó szö nem fogott, s ezért *Fischer* vasnapra Budapesten kültöte a hajóról. A szakácsné azonban — férje túlszörszíi felszólítása ellenére — nem kövötte öt, hanem a szakácsnéi teendököt tovább is végezte. *Musza* e miatt bosszút forralt. Még az nap *Mohács*-ra utazott s ott bevártá a *Kinizsi* megkerözöt. Ez kedden delben megörlönt. A gözös a Sopát-félsz. híz előt a Dunapartól hajózási pontra lépésnyire kikötött. *Musza* eszámok a hajóval szemt s ott újbol felszöltötte nejét, hogy hagyja el a hajót. *Mint* hogy az asszonyok ez volt az egyedüli existenciája, a férje parancsát nem teljesítöte. *Musza* e miatt bántalmazni akarta nejét, de a legénység ebben megakadályozta. A dühöl férj ismét visszament a partra, s ott újbol káromolta az asszonyt és a hajó személyzetet. A hajó parancsnoka lecsillapítoti akarván *Muszt*, azzal a szándékkal evezett ki a partra, hogy megígéri neki, miszerint az asszonyt az *Alföld*re visszajöveti, hazá küldi. Alig lépett ki *Fischer* parancsnoka a partra, *Musza* reá vetette magát és egy 12 centiméter hosszú kesel - a bal kezé alatt kétszer hátha szarta. A hajó személyzete azt a veres jelenetet látta a hajóról, de minthogy nem esínáltak hidat, a esónak pedig a parton volt, tetlenül nézte, mint szarja a szakács kedvelt főnököl. Idöközben öblöben a tett színhelyére érkeztek és a homokban összesett parancsnokot *Hermann Manó* dr. orvosöz vezették, akinek első dolga volt a testnek megszurtt reszet kiösmöni. A rendkívül gondos gyögykezelés közzösbö, hogy *Fischer* — ki meg aznap indult el hajójával — életlen maradt.

Agarverseny. A "Bácsmegegyi agrársz egyesület" f. hó 6-án, vasnapra tartotta meg a napköföli agrároknak ez éví agar versenyt Szabadkán. A versenyöknek az idö igen kedvezett. Futott összesen 12 agrár. Az első díjat (ezüst biliköm) báro *Veeszy Aloncz* zemlenyegyelöföldirtökösök az agrár, a második díjat (tötelek) pedig *Pilász* - *novis József* dobokai földirtökösök az agrár nyerte el.

Az esküdtek alapajstroma. A jöve év elején elötte fog lepmi az esküdtt bíróságröl szölo 1897. évi XXX. l.-ez. Ennek egyetl pontja alapjain minden törvényhatóság tartozik az esküdtek alapajstroma összeszállitási. E zöblöben a m. kir. belyg. bizmesterium az összes törvényhatóságokhoz körendülettel beosztati ki, melyben felhívja öket, hogy az esküdtek alapajstromát mielöbböl állítsák össze. Városunk törvényhatósága váloszölöleg a legközelebbi közgyűlésen fog e tárgyban intézkedni.

Új szállodabéröl. *Batizsi József*, helybeli előnyösen ismert vendégöz kihérelte Eszéken a "Central" czimü ölszöngy otmani szállodát és azt újvekr veszi át.

Szenáys. Hoffmann és társa budapesti cöz meg hirdetésere felhívják lapunk t. olvasóink figyelmét.

(Rendöri hírek) *Vak tüzjárma.* F. hó 16-án a Főutczánban *Ertl István* házának keményel egezte két keményesög seged s az egeztet a tüzörtányt nem jelentöttek be. *Mint* hogy a kemény ögy lánggól ügett, a töröncür tüzel jelzett s a tüzöltök kivonultak. A bejelentést mászótt ellen a vizsgálat folyamatosan van.

Menyezett tüz. F. hó 14-én *Ripp Samu* sörház-utczai házának keménye kigetögett s a hibás építkezöz következtöben a keménygerendü tüzel fogott s 16-án kigyúladt Szerecsne, hogy a tüz napjál öttöl ki, mert az odahívott tüzöltök hamar elfogották, míg ha ejejt öt ki, szerencsétlenséget is okozhatott volna.

Vonat késés. F. hó 17-én reggel a Szabadkáról-Bajára 2 9 órakor érkezöi szökött vonat 6 percz késéssel érkezett meg, mert a 25. és 26. számú örházak közöl egy tehen a pályá tetsre ügrott fel s a mozdonyt megkellött állítani, megis a tehenet a mozdony 7 méterre a síu mellé tölta és azután ledobta, amikor a tehen felgrott és meg 17 löpes távolására ment és ott össze rogyott.

Az újságörök sorjátekta. Iránt a magyar társadalom összes részöiben a legmelebböz érde-

lódés és rokonszeny nyilvánul. Testülötök és in-
zetek, méltánvala az újságról sorsjáték ezeli-
jának egyfelől humanitárius, másfelől kulturze-
s és mindenképen nemzeti természet-
séből jömbőlalt támogatják az annak megvalósí-
tására irányzott törekvéseket. Valóban példátlan
ez a jelenség a sorsjáték terén. A magyar kat-
holikus főpapság magartatása igazán jellemző
arra a felfogásra, mely az újságról sorsjáték dol-
gában uralkodik. Ujabbán dr. Schlachn meggyarad-
bíboros püspök 300 drb. sorsjegyet 150 forintot,
Samassa egri érsek hasonlóképpen 300 drb. sors-
jegyet 150 frt. Horng veszpremi püspök 200 drb.
sorsjegyet 100 f-tot küldött be a sorsjáték
kezelőségének. Az újságról sorsjáték különben oly
kiváló nyeresémi-különösöket nyújt, melyek ezt a
sorsjátékot paratlanna teszik. Tekintettel arra,
hogy egy 50 kros sorsjeggyel hat házason lehet
játszani, egy kik sorsjegy való részvétel körülbelül
csak 8 krba kerül. Ezzel szemben áll az hogy
ugyanazzal az egy sorsjeggyel olyan hat főnye-
remnyre van kálitás, melynek összege nem ke-
vesebb mint 200.000 korona. Így tehát a sorsjá-
tékkal összefüzdő nemes ezél előmozdítása mel-
lett azaz, egy kik sorsjegyeket vásárolnak a gyakra-
lati sikerek számára is szerfölött kecségető kila-
tásokat szereznek meg. A sorsjáték kezelőse,
mely eddig csak intézetek és testületek számára
küldötte meg a sorsjegyeket, most az ország ki-
váló maganosainak is megkönyviti a sorsjegyek
megszerzését az által, hogy nekik ezeket megküldi.
Remélhető, hogy az a példa, melyet eddig az in-
zetek és testületek, meg a nagylelkű magyar
katholikus főpapak nyújtottak, követőkre talál a
magánosoknál is, és ezek is hozzájárulnak ahhoz,
hogy az újságról sorsjáték humanus és egyáltal
hazafias ezéja megvalósíttassék. Ez kívánatos is.
E végőlő őhajítandó, hogy azok, kik a sorsjáték
kezelőségétől a küldendő 10 drb. sorsjegyet meg-
kapják, ezeket megtartsák és az érték járó össze-
get a sorsjáték kezelőségének (Budapest, VI., Kos-
suth Lajos-utca 1. sz. a.) mielőbb megküldjék.

A Horgony-Pain-Expeller igazi, nepszerű házi-
szere, lett, mely számos családban már több mint 27
évóta mindig készletben van. Hatfajásan, esőfőjádó-
lom, fejfájásnál, közsvenynél, eszsznál stb-nél a
Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig
fájdalom-illapító hatásuknak bizonyultak, sőt
járványkórna, minő: a kolera, hanyólasfolyás, az
altstnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig
igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-
szer jó eredménnyel használtatott bedörzsölés-
ként az influenza ellen is és 40 kr. 50 kr. és
1 f-t. füvegkénti árban a legfőbb, gyogyszerárban
készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig
hatarozzotlan: minő „Richter-féle Horgony-
Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Lin-
iment” kerendő és a „Horgony” védjegyre kerünk
figyelni.

Nyilvános búcsú.

Mindazon jó barátaink és ismerőseink,
kiktől személyesen búcsút nem vehettünk,
fogadják ez uton szívből fakadó Istenhoz-
zódunkat.

Frank Ármin és neje.

Nyilvános köszönet.

Tekintetes

Fischer Sámuel nagybirtokos urnak

Helyben.

Hálás kötelelőseimnek tartom, a nagy-
közönség előtt is, legmelyebb hálámat és

köszönetemet tekintetes *Fischer Sámuel* urnak
kifejezési arzon nemeslelkű cselekedete-
ért, hogy a bajai ízr. sikerben általam
készített mauseoulemért a szerződésileg meg-
allapított díjon felül, meg 500 forint szóval
összét forint jutalom díjat adott elismerése
jeléül.

Isten őtlessé e nemes emberbarátot soká!

Korn Jakab

kőfaragó.

Irodalom.

Laura-Dalok. (1888—1898.) írta *Erdélyi Zoltán*. Az újabb költőnemzedek egyik tehetséges tagja, *Erdélyi Zoltán*, becsütés a fenti ezim alatt immár II-ik kiadásban közre szerelni dalait. — A szerelem kimeríthetetlen kincseshányagából meríti bajos dalait, arról az „örökifjú” tárgyól zeng keresetlen, de megkapó egyszerűséggel, mely Heine szerint a régi historia ugyan, de azért örökre új marad. És valljuk meg, az elcsopolt, elhívott thema Erdélyi Zoltán költői feldolgozásában csakugyan új, vonzó és eredeti alakban jelenik meg előttünk. A verskötetet, mely *iff. Nyelvet Otth* budapesti könyvkereskedőnél jelent meg (Muzemkörút 2.) és melynek ára 1 forint a költséget beartainak a legmolegjobban ajánljatjuk. — Mutatouli közöljük a következő hangulatos stófrákat:

LXXXVII.

Látalke még? — ottlindón
S hogy is lesz az, hogy látak?
Lesze tize hanna alatt?
Még annak a régi lángnak?

Rám ismerés-e? szép szemednek
Féltárgyog-e egy sugár?
Vagy a hanna — hanna lesz csak,
Aminek nincs fénye, lángja?

Művészeti Tudósító. Ezen alatt jelenik meg Budapestra (VII. Erzsébet körút 17. szám.) E hó 2-ától kezdve mindennap esti 5 órakor egy napilap, mely a színházi, művészeti, irodalmi és társadalmi terén előforduló összes fontosabb jelenségeket részletesen tárgyalja. A lap eleken van szerkesztve és a vidék művészeti eseményeire is kiterjed. Előfizetési ára egész évre: 12 kor.

Varsányi Gyula fiatal poétaot, ki öt év előtt megjelent „Mulandóság” ezimű kötetével az irodalmi körök figyelmét magára terelte, a jövő év elején fog verskötet megjelenni, melyből tárczarovatunkban mutatunk be egy sikerült szemelvényt. Azota Varsányi költői tehetsége megismosodott, új elmények új szemlatárny nyitottak meg előtte a műrel most kiadandó könyvében akar beszámolni. Előfizetéseik ez év végéig a költőház (Budapest, VI. Szerecsen-utca 11. III—30.) küldendők be.

**A Bajai Kereskedelmi Casinó-
nál üresedésé jövő**

II-od szolgálai állás

15 frt havi fizetéssel 1899. Január
1-ére újra betöltendő. Ezen állásra
pályázni őhajító fiatal emberek
jelentkezhettek az elnöknel.

Weidinger Salamon úrnál.

Hirdetmény.

A bajai ízr. hitközségben 1. a kóser-
hús szállítási és arusítási, 2. a gabella ille-
ték, és 3. a vágási illeték beszedési jognak
1899. évi január 1-től egyenként vagy
együttesen egy évre való bérbeadása végett
ezemmel pályázat hirdettetik.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy az
1. és 2. alatti jogra nézve 200—200 frt. a
3-ikra nézve 100 frt bántépénzzel, — kész-
pénz vagy értékpapirokban, — ellátott aján-
latukat

f. évi december 1-ig

a hitközség irodájába, a hol az egyéb bérleti fel-
tételek betekínthetők, benyújtani sziveskedje-
nek, megjegyezvén, hogy a hitközség fentarja
mágnak a jogot, meg nem felelő ajánlatte-
letesen a fenti illetékekre vonatkozó bérbe-
adást mellőzni.

Baján 1898. november 15-én.

A bajai ízr. hitközség előjárósága.

Szén eladás.

Van szerencsém Tekintetességöd szives
tudomására hozni, hogy az idén is nagy
készlettel tartok különféle szenekből, melyeket
a következő árak mellett szállítok:

100 kg. elsőrendű salgó-tarjani	1 frt 30 kr.
100 .. porosz szén	1 frt 82 kr.
100 .. kox	2 frt 05 kr.

A szállítás saját kocsimon, díjmentesen
történik. A pontos mérlegelésért felelősséget
vállalok. Kapható továbbá bükk-faszén (va-
saláshoz) a legolcsóbb ár mellett. Viszont-
eladók előnyben részesítek.

Tisztelettel

Podvinetz

Fő-utca, Kobelrausch-féle ház.

Le Griffon

valódi franciaia

szivarkapapir és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru eladás SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

lyoni és párisi selyemkelme különlegességek áruházában

BUDAPEST, IV. kerület Bécsi-utca 4. szám.

Kezdődik november 15-én és tart december végéig.

A többek között a következők árak kerünek eladásra.
u. m.: Tiszta selyem foulard, méterje 45 kr. és feljebb.
Mintázott fekete selyemkelmek, garantírozott tiszta selyem.

egész ruhákra alkalmas, méterje 70, 85 kr. és feljebb.
Bengalin, szépdíval színekben, méterje 95 kr. Taffetas, koc-
kás és csikos, garantírozott tiszta selyem méterje 85 kr. stb.

A fenti szabott árak nov. 15-től december végéig érvényesek. Czégünknel a tulbecslés teljesen
ki van zárva, mivel az árak minden egyes czikken számokban láthatók.

Mintákkal kívánatra vidékre készséggel szolgálunk.

